

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЛАБОРАТОРНІ КУЛЬТУРИ КОМАХ

спеціальність	202 «Захист і карантин рослин»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	«Захист і карантин рослин»	факультет	агрономії та захисту рослин
освітній рівень	Перший (бакалаврський)	кафедра	зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

ВИКЛАДАЧ

Сіроус Лідія Яківна

Вища освіта – спеціальність захист рослин
Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук 06.01.11 Захист рослин від шкідників і хвороб
Вчене звання - доцент кафедри ентомології, зоології, фітопатології, інтегрованого захисту та карантину рослин ім. Б.М. Литвинова
Досвід роботи – більше 40 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0664893164	електронна пошта	sirous.lidiya@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	--	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей щодо сучасних програм, методик і теоретичних принципів розведення лабораторних культур комах, користуватися ними в процесі практичної діяльності
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • оволодіння основними принципами і методами добору вихідного матеріалу при створенні лабораторних культур комах/робота в групах • здатність оптимізувати утримання, годування і розведення лабораторних культур комах/робота в групах • здатність забезпечити контроль якості лабораторних культур і заходи з профілактики захворювань комах в інсектарії/тренінг • оволодіння сучасними методиками розведення лабораторних культур комах, що мають практичне значення у захисті та карантині рослин/ індивідуальні завдання
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичних занять, 60 годин самостійної роботи, модульний контроль, підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, академічна доброчесність
Умови зарахування на освітню компоненту	згідно з навчальним планом

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЛАБОРАТОРНОГО РОЗВЕДЕННЯ КОМАХ

Лекція 1.	Сучасні наукові тенденції з розведення комах в техноценозі та лабораторії. Лабораторні культури комах – об'єкти наукових експериментів у біології, екології, захисті рослин і токсикології.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Методи оцінки стану природної популяції комах. Біологічні ознаки відбору комах для лабораторного розведення	Самостійна робота	Характеристика основних програм розведення комах. Генетика і селекція розведення комах. Задачі племінної роботи з комахами.
Лекція 2.	Теоретичні основи створення і оптимізації лабораторних культур комах. Шляхи отримання лабораторних культур комах.	ПЗ 2	Характеристика штучних кормових середовищ для вигодовування комах.		
Лекція 3.	Обладнання інсектарію та правила роботи в ньому	ПЗ 3	Основні шкідники комах в інсектарії та боротьба з ними.		
		ПЗ 4	Традиційні й нові види лабораторних культур комах.		

Модуль 2. ТЕХНОЛОГІЇ ЛАБОРАТОРНОГО РОЗВЕДЕННЯ КОМАХ

Лекція 4.	Утримання, годування і розведення лабораторних культур комах.	ПЗ 5	Технологія лабораторного розведення шовковичного і дубового шовкопрядів.	Самостійна робота	Технологія лабораторного розведення амбарного довгоносика, великого і малого мучних хрущаків. Технологія лабораторного розведення клопів: шкідлива черепашка, ягідний, макролофус. Технологія лабораторного розведення коваликів, колорадського жука, жужелиць. Технологія лабораторного розведення яблуневої плодожерки, зернової молі, білана капустяного. Технологія лабораторного розведення бджоли-листоріза, осмії рудої, трихограми.
Лекція 5.	Загальні принципи контролю якості культур комах. Основні хвороби комах в інсектарії та заходи з профілактики захворювань. Методи діагностики хвороб комах.	ПЗ 6	Технологія лабораторного розведення тарганів: кубинського, американського, чорного.		
Лекція 6.	Заходи безпеки при роботі з культурами комах.	ПЗ 7	Технологія лабораторного розведення попелиць: горохової, злакової звичайної, люцернової		
		ПЗ 8	Технологія лабораторного розведення капустяної й озимої совок, непарного шовкопряда.		
		ПЗ 9	Технологія лабораторного розведення капустяної мухи, шведської мухи, сирфід.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Без'язична А.Д., Злотін О.З., Головка В.О. Шовковичний шовкопряд як біоіндикатор для визначення інсектицидів у субстратах.– Харків: РВП «Оригінал», 1997. 88 с.
2. Лабораторні культури комах / А.Д. Берека, А.З. Злотін, Ю.Д. Бойчук та ін.; за ред. А.З. Злотіна. — Харків: ХДПУ, 1996. – 384 с.
3. Шовківництво/ В.О. Головка, А.З. Злотін, М.Ю. Браславський та ін.– Харків: РВП «Оригінал», 1998. – 416 с.

Методичне забезпечення

1. Злотін О.З., Бойчук Ю.Д. Шовківництво. Методичні рекомендації і короткий зміст курсу. Харків:ХДПУ, 1995. – 84 с.
2. Маркіна Ю. Т. Особливості розведення рідкісних та зникаючих видів комах в лабораторних умовах. *Біологія та валеологія:зб. наук. праць*. Харк. нац. пед. ун–т ім. Г.С. Сковороди. Харків: ХНПУ. 2014. Вип. 16. С. –46.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.